

Το ποτήριο του Χριστού.

Ο Άγιος Ιγνάτιος (Μπριαντσιανίνωφ) Επίσκοπος Σταυρουπόλεως.

Δυο αγαπημένοι μαθητές ζήτησαν από τον Κύριο θρόνους δόξης.

– Αυτός τους έδωσε το Ποτήριό Του (Μτ. κ', 23).

Το Ποτήριο του Χριστού είναι οι οδύνες.

Σε όσους το πίνουν εδώ στη γη, το Ποτήριο του Χριστού υπόσχεται μετοχή στη Βασιλεία της χάρης του Χριστού· προετοιμάζει γι' αυτούς τις καθέδρες της επουράνιας αιώνιας δόξης.

Στεκόμαστε σιωπηλοί μπροστά στο Ποτήριο του Χριστού , δεν μπορεί κανείς ούτε να παραπονεθεί γι' αυτό, ούτε να το απορρίψει· γιατί Αυτός που μας έδωσε εντολή να το γευτούμε, πρώτος ο ίδιος το ήπιε.

'Ω, δέντρο της γνώσης του καλού και του κακού ! Σκότωσες τους προγόνους μας στον Παράδεισο, τους εξαπάτησες με την πλάνη της σαρκικής απόλαυσης και την πλάνη της λογικής.

Ο Χριστός, ο Λυτρωτής των πεπτωκότων, έφερε το Ποτήριο της σωτηρίας σ' αυτόν τον κόσμο, στους πεπτωκότες και εξόριστους από τον Παράδεισο. Η πίκρα αυτού του Ποτηρίου καθαρίζει την καρδιά από την απαγορευμένη, καταστροφική και αμαρτωλή απόλαυση · μέσω της ταπείνωσης που ρέει απ' αυτό με αφθονία, νεκρώνεται η έπαρση από τη

γνώση σε σαρκικό επίπεδο. Γι' αυτόν που πίνει από το Ποτήριο με πίστη και υπομονή, η αιώνιος ζωή, που έχασε δοκιμάζοντας τον απαγορευμένο καρπό, επανακτάται.

«Ποτήριον σωτηρίου λήψομαι»(Ψ. 115, 4)

Ο χριστιανός αποδέχεται το Ποτήριο όταν υπομένει τις επίγειες δοκιμασίες με πνεύμα ταπείνωσης, όπως διδάσκεται από το Ευαγγέλιο.

Ο απόστολος Πέτρος έβγαλε το μαχαίρι του για να υπερασπιστεί τον Θεάνθρωπο, που ήταν περικυκλωμένος από τον όχλο· αλλά ο πράος Ιησούς είπε στον Πέτρο: «βάλε την μάχαιραν εις την θήκην· το Ποτήριον ο δέδωκέ μοι ο Πατήρ, ου μη πίω αυτό;» (Ιω. ιη' 11)

Έτσι κι εσύ, όταν σε περικυκλώνουν συμφορές, θα πρέπει να παρακαλείς και να ενισχύεις την ψυχή σου λέγοντας : «Το Ποτήριον ο δέδωκέ μοι ο Πατήρ, ου μη πίω αυτό;»

Οι Φαρισαίοι σκέπτονται μοχθηρά, ο 'Ιούδας προδίδει, ο Πιλάτος διατάσσει την παράνομη θανάτωση, οι στρατιώτες της εξουσίας εκτελούν την εντολή του. Μέσω των άνομων πράξεών τους όλοι αυτοί ετοίμασαν τη δική τους αληθινή καταδίκη. Μην ετοιμάζεις για τον εαυτό σου την ίδια καταδίκη, όντας μνησίκακος, ζητώντας και σχεδιάζοντας εκδίκηση, αγανακτώντας με τους εχθρούς του.

Ο επουράνιος Πατήρ είναι παντοδύναμος και παντογνώστης: βλέπει την οδύνη σου και αν το έβρισκε απαραίτητο και συμφέρον να αποσύρει το Ποτήριο από σένα, σίγουρα θα το έκανε.

Ο Κύριος – όπως οι Γραφές και η ιστορία της Εκκλησίας μαρτυρούν – συχνά επέτρεψε θλίψεις στους αγαπημένους Του και συχνά απέτρεψε θλίψεις από αυτούς, σύμφωνα με τους ακατάληπτους δρόμους της Θείας Προνοίας.

Όταν έρχεσαι αντιμέτωπος με το Ποτήριο, απόστρεψε το βλέμμα σου από τους ανθρώπους που σου το δίνουν· σήκωσε τα μάτια σου στον Ουρανό και πες : «Το Ποτήριον ο δέδωκέ μοι ο Πατήρ, ου μη πίω αυτό;»

«Ποτήριον σωτηρίου λήψομαι». Δεν μπορώ να αρνηθώ το Ποτήριο, την υπόσχεση του επουρανίου και αιωνίου αγαθού. Ο απόστολος του Χριστού μου διδάσκει την υπομονή όταν λέει : «... δια πολλών θλίψεων δει ημάς εισελθείν εις την βασιλείαν του Θεού» (Πρ. ιδ' 22). Πως μπορεί κανείς να αρνηθεί το Ποτήριο που είναι ο τρόπος να κερδίσεις την Βασιλεία και να αυξηθείς μέσα σ' αυτήν; Ποτήριον σωτηρίου λήψομαι – τη δωρεά του Θεού.

Το Ποτήριο του Χριστού είναι το δώρο του Θεού. Ο μέγας Παύλος γράφει προς τους Φιλιππησίους, «ότι ημίν εχαρίσθη το υπέρ Χριστού, ου

μόνο το εις αυτόν πιστεύειν, αλλά και το υπέρ αυτού πάσχειν» (Φιλ. α', 29).

Λαμβάνεις το Ποτήριο το οποίο φαινομενικά προέρχεται από ανθρώπινα χέρια. Τι σε νοιάζει εσένα αν αυτός που σου το δίνει ενεργεί δίκαια η άδικα ; Ως ακόλουθος του Ιησού, η έγνοια σου είναι να φέρεσαι ενάρετα· να λάβεις το Ποτήριο με ευγνωμοσύνη προς το Θεό και με ζωντανή πίστη και γενναία να το πιείς ως τον πάτο.

Λαμβάνοντας το Ποτήριο από ανθρώπινα χέρια, θυμήσου ότι είναι Ποτήριο από Αυτόν, ο οποίος δεν είναι μόνο αθώος αλλά και πανάγιος. Σκεπτόμενος αυτό, θυμήσου και εσύ και οι άλλοι πάσχοντες αμαρτωλοί, τα λόγια που ο μακάριος και φωτισμένος ληστής στα δεξιά του εσταυρωμένου Θεανθρώπου είπε «άξια ων επράξαμεν απολαμβάνομεν ... μνήσθητί μου, Κύριε, όταν ἐλθης εν τῇ βασιελείᾳ σου» (Λκ. κγ', 41 – 42)

Και τότε στρεφόμενος προς τους ανθρώπους θα τους πεις : Μακάρι εσείς που είστε τα μέσα της δικαιοσύνης και του ελέους του Θεού. Μακάριοι εσείς από του νυν και έως του αιώνος! (Αν δεν είναι σε θέση να κατανοήσουν και να δεχθούν τους λόγους σας, μη ρίχνετε τους πολύτιμους μαργαρίτες σας της ταπείνωσης κάτω από τα πόδια εκείνων που δεν μπορούν να τους εκτιμήσουν, αλλά πείτε αυτούς τους λόγους νοερά, στην καρδιά σας).

Μ' αυτό και μόνο θα εκπληρώσεις την εντολή του Ευαγγελίου που λέει : «αγαπάτε τους εχθρούς υμών, ευλογείτε τους καταρωμένους υμάς» (Μτ. ε', 44).

Για εκείνους που σ' έχουν προσβάλει και σ' έχουν εξοργίσει, προσευχήσου στον Κύριο ότι έχουν κάνει για σένα να ανταμειφθεί με μια προσωρινή ευλογία και με αιώνια ανταμοιβή σωτηρίας, και όταν αυτοί θα στέκονται ενώπιον του Χριστού για να κριθούν, να μετρηθεί γι' αυτούς ως πράξη αρετής. Παρόλο που η καρδιά σου δεν θέλει να ενεργεί έτσι, βίασέ την. Γιατί μόνο όσοι ασκούν βία στην ίδια τους την καρδιά, για να εκπληρώνουν τις εντολές του Ευαγγελίου, μπορούν να κληρονομήσουν τον Ουρανό.

Αν δεν θέλεις να ενεργείς μ' αυτόν τον τρόπο, τότε δεν θέλεις να είσαι ακόλουθος του Κυρίου Ιησού Χριστού. Κοίταξε βαθιά μέσα σου και ερεύνησε : μήπως έχεις βρει άλλον δάσκαλο, τον δάσκαλο του μίσους – τον διάβολο – και έχεις πέσει υπό την εξουσία του ;

Είναι μεγάλο αμάρτημα κανείς να προσβάλλει η να καταπιέζει τον πλησίον του· είναι πολύ πιο μεγάλο αμάρτημα το να σκοτώσει. Όμως

όποιος μισεί αυτόν που τον καταπιέζει, που τον συκοφαντεί, που τον προδίδει, που τον σκοτώνει, και όποιος σκέφτεται αρρωστημένα γι' αυτούς και παίρνει εκδίκηση απ' αυτούς, διαπράττει αμάρτημα πολύ κοντινό με το δικό τους. Μάταια παριστάνει στον εαυτό του και στους άλλους τον ενάρετο. «Πας ο μισών τον αδελφόν αυτού ανθρωποκτόνος εστί», κηρύγτει ο Αγ. Ιωάννης, ο αγαπημένος μαθητής του Χριστού. (Α' Ιω. γ' 15)

Η ζωντανή πίστη στον Χριστό διδάσκει καθέναν να παίρνει το Ποτήριο του Χριστού, και το Ποτήριο του Χριστού εμπνέει δίνει ανδρεία και παράκληση στην καρδιά.

Τί μαρτύριο – τι μαρτύριο κόλασης –να παραπονιέται η να γογγύζει κανείς μπροστά στο προ αιώνων ητοιμασμένο Ποτήριο εξ ουρανού !

Ο γογγυσμός, η αδημονία, η λιποψυχία και ειδικά η απόγνωση είναι αμαρτίες ενώπιον του Θεού -είναι τα παιδιά της αμαρτωλής απιστίας, εκτρώματα.

Είναι αμαρτωλό το να παραπονιόμαστε για τον πλησίον μας, όταν αυτός είναι το μέσο του μαρτυρίου μας· και είναι ακόμα πιο αμαρτωλό όταν φωνάζουμε για το Ποτήριο, το οποίο έρχεται για μας απευθείας από τον ουρανό, από το δεξί χέρι του Θεού.

Όποιος πίνει το Ποτήριο με ευγνωμοσύνη προς τον Θεό και ευλογώντας τον πλησίον του, λαμβάνει θεία ανάπταση, την χάρη της ειρήνης του Χριστού. Είναι σαν από τώρα να απολαμβάνει τον πνευματικό Παράδεισο του Θεού.

Οι προσωρινές θλίψεις είναι από μόνες τους ασήμαντες: τους προσδίδουμε αξία με την πρσκόλλησή μας στη γη και σε όλα τα διεφθαρμένα πράγματα και με την ψυχρότητά μας προς τον Χριστό και την αιωνιότητα.

Είσαι διατεθειμένος να υπομείνεις την πικρή και αποκρουστική γεύση των φαρμάκων· να υπομείνεις τον οδυνηρό ακρωτηριασμό και καυτηριασμό των άκρων σου· να υπομείνεις την πείνα, την παρατεταμένη απομόνωση στο δωμάτιό σου· είσαι διατεθειμένος να υπομείνεις όλα αυτά προκειμένου να αποκατασταθεί η υγεία του σώματός σου, το οποίο αφού γιατρευτεί, σίγουρα πάλι θα αρρωστήσει και σίγουρα θα πεθάνει και θα αποσυντεθεί. Υπόμεινε τότε και την πίκρα του Ποτηρίου του Χριστού το οποίο θα φέρει ίαση και αιώνια μακαριότητα στην αθάνατη ψυχή σου.

Αν το Ποτήριο σου φαίνεται αφόρητο, αδυσώπητο, τότε αποκαλύπτει ότι παρόλο που φέρεις το Όνομα του Χριστού, δεν ανήκεις στον Χριστό.

Για τους αληθινούς ακολούθους του Χριστού, το Ποτήριο του Χριστού είναι Ποτήριο χαράς. Έτσι οι άγιοι Απόστολοι, αφού τους έδειραν στη σύναξη των πρεσβυτέρων των Ιουδαίων, «επορεύοντο χαίροντες από προσώπου του συνεδρίου, ότι υπέρ του ονόματος Αυτού κατηξιώθησαν ατιμασθήναι» (Πρ. ε', 40-41).

Ο δίκαιος Ιώβ άκουσε πικρά μαντάτα. Η μια είδηση μετά την άλλη διαπερνούσαν την ασάλευτη καρδιά του· η τελευταία από αυτές ήταν η πιο οδυνηρή -όλοι οι υιοί και οι θυγατέρες είχαν πεθάνει με σκληρό και βίαιο θάνατο. Μέσα στη μεγάλη οδύνη του, ο δίκαιος Ιώβ διέρρηξε τα ιμάτιά του, έριξε στάχτη στο κεφάλι του και με ακλόνητη πίστη έπεσε κάτω και προσκύνησε τον Κύριο και είπε : «Γυμνός εξήλθον εκ κοιλίας μητρός μου, γυμνός και απελεύσομαι εκεί· ο Κύριος έδωκεν, ο Κύριος αφείλαταο· ως τω Κυρίω αφείλατο· ως τω Κυρίω έδοξεν, ούτω και εγένετο· είη το όνομα Κυρίου ευλογημένον εις τους αιώνας» (Ιώβ α', 21-22)

Εμπιστεύσου την καρδιά σου με απλότητα σε Αυτόν από τον οποίο είναι μετρημένες και οι τρίχες της κεφαλής σου· Εκείνος γνωρίζει τη δόση από το λυτρωτικό Ποτήριο που πρέπει να λάβεις.

Να συλλογίζεσαι συχνά τον Ιησού, να στέκεται μπροστά σε αυτούς που Τον θανάτωσαν – «ως αμνός άφωνος ενώπιον του κείραντος αυτόν». Παραδόθηκε προς θάνατο, να σφαγιαστεί ως πρόβατο ανυπερασπιστο. Μείνε με το βλέμμα καρφωμένο σε Αυτόν και ο πόνος σου θα μεταμορφωθεί σε ουράνια πνευματική γλυκύτητα. Οι πληγές της καρδιάς σου θα γιατρευτούν από τις πληγές του Ιησού.

«Ἐάτε ἔως τούτου», είπε ο Κύριος σε αυτούς που θέλησαν να Τον υπερασπιστούν στον Κήπο της Γεσθημανή, και ίασε το κομμένο αυτί του δούλου του αρχιερέα. (Λκ. κβ', 51)

«Δοκείς ότι ου δύναμαι ἀρτὶ παρακαλέσαι τὸν πατέρα μου, καὶ παραστῆσει μοι πλείους η δώδεκα λεγεώνας αγγέλων ;», είπε ο Κύριος σε εκείνον που προσπάθησε να πάρει το Ποτήριο απ' Αυτόν (Μτ. κστ' 23)

Σε καιρούς θλίψεων μην ψάχνεις τη βοήθεια από τους ανθρώπους· μη χάνεις πολύτιμο χρόνο· μην ξοδεύεις τη δύναμη της ψυχής σου αναζητώντας αυτήν την ανίσχυρη βοήθεια. Να αναμένεις τη βοήθεια από το Θεό : μετά από δική Του εντολή και όταν Εκείνος θέλει, θα έρθουν οι ανθρώποι προς βοήθειά σου.

Ο Κύριος παρέμεινε σιωπηλός ενώπιον του Πιλάτου και του Ηρώδου, δεν έκανε καμία προσπάθεια να υπερασπιστεί τον εαυτό Του. Μιμήσου αυτήν την αγία και σοφή σιωπή Του όταν βλέπεις τους εχθρούς σου να σε κατηγορούν προσπαθώντας να κρύψουν τις μοχθηρές προθέσεις τους κάτω από το πρόσχημα της ορθοφροσύνης.

Είτε το Ποτήριο έρχεται σταδιακά σαν σύννεφα που βαθμιαία πουκνώνουν, είτε ξαφνικά σαν λυσσώδης ανεμοστρόβιλος, πες στο Θεό «Γεννηθήτω το θέλημά Σου».

Είσαι μαθητής, ακόλουθος και διάκονος του Ιησού. Και ο Ιησούς είπε: «εάν εμοί διακονή τις, εμοί ακολουθείτω, και όπου ειμί εγώ, εκεί και ο διάκονος ο εμός έσται» (Ιω, ιβ' 26). Όμως ο Ιησούς πέρασε τη ζωή Του πάνω στη γη μέσα σε οδύνες· καταδιωκόταν από τη γέννησή Του μέχρι τον τάφο· από τα σπάργανα ο φθόνος ετοίμαζε γι' Αυτόν ένα βίαιο θάνατο. Ούτε και κατέπαυσε ο φθόνος επιτυγχάνοντας το σκοπό αυτό, αλλά προσπάθησε να ξεριζώσει οποιαδήποτε ανάμνησή Του πάνω στη γη.

Ακολουθώντας Τον, όλοι οι εκλεκτοί του Κυρίου περνούν από το δρόμο των προσωρινών θλίψεων που οδηγεί στη μακάρια αιωνιότητα. Όσο οι σαρκικές απολαύσεις κυριαρχούν πάνω μας, είναι αδύνατο να υπερισχύσει μέσα μας η πνευματική κατάσταση. Αυτός είναι ο λόγος που ο Κύριος αδιάκοπα προσφέρει το Ποτήριό Του σε όσους αγαπά, για να τους κρατήσει νεκρούς για τον κόσμο και να τους καταστήσει ικανούς να ζήσουν η ζωή του Πνεύματος.

Ο Άγιος Ισαάκ ο Σύρος είπε :Αυτός στον οποίο στέλνονται αδιάκοπα θλίψεις, είναι κάτω από την ιδιαίτερη φροντίδα του Θεού». Ωστόσο, μην εκθέτετε τον εαυτό σας παράτολμα σε βάθη θλίψεων, γιατί αυτό είναι υπερήφανη αυτοπεποίθηση. Προσευχηθείτε στο Θεό, να αποτρέψει τις θλίψεις και τις δοκιμασίες· αλλά όταν αυτές έρθουν από μόνες τους, μην τις φοβηθείτε, μη νομίζετε ότι ήρθαν τυχαία, συμπτωματικά. Όχι, επετράπηκαν από την ανεξιχνίαστη Πρόνοια του Θεού. Γεμάτοι πίστη, με καρτερικότητα και μεγαλοψυχία που πηγάζουν απ' αυτήν, κολυμπείστε άφοβα εν μέσω της σκοτεινής και άγριας καταιγίδας προς το ειρηνικό λιμάνι της αιωνιότητας : το αόρατο χέρι του Ιησού θα σας οδηγεί.

Με ταπείνωση και απόλυτη προσήλωση μάθετε την προσευχή την οποία προσέφερε ο Κύριος προς τον Πατέρα Του στον Κήπο της Γεσθημανή, στις δύσκολες ώρες του πόνου πριν από το Πάθος Του και το θάνατο στο Σταυρό. Μ' αυτή την προσευχή αντιμετωπίστε και υπερνικήστε κάθε θλίψη. «Πάτερ μου,» προσευχήθηκε ο Λυτρωτής μας, «ει

δύνατόν εστι, παρελθέτω απ' εμού το ποτήριον τούτο·πλήν ουχ ως εγώ θέλω, αλλ' ως συ» (Μτ. κστ', 39)

Προσευχηθείτε στο Θεό να αποτρέψει τις δυστυχίες και ταυτόχρονα αποποιηθείτε του θελήματός σας, σαν να είναι αμαρτωλό θέλημα, τυφλό. Εμπιστευθείτε τον εαυτό σας, την ψυχή και το σώμα σας, τις περιστάσεις της ημέρας και του μέλλοντος, εμπιστευθείτε τα πλησιέστερα στην καρδιά σας, στο πανάγιο και πάνσοφο θέλημα του Θεού.

«Γρηγορείτε και προσεύχεσθε ίνα μη εισέλθητε εις πειραμόν· το μεν πνεύμα πρόθυμον η δε σαρξ ασθενής» (Μτ. κστ' 41). Όταν περικυκλώνεστε από θλίψεις να προσεύχεστε περισσότερο, ώστε να ελκύσετε την ιδιαίτερη χάρη του Θεού προς εσάς. Μόνο με τη βοήθεια αυτής της χάρης μπορούμε να ξεπεράσουμε τις εγκόσμιες δυστυχίες.

Όταν λάβετε από τον Ουρανό το δώρο της υπομονής, να είστε προσεκτικοί με τον εαυτό σας και να επαγρυπνείτε, ώστε να κρατήσετε και να διατηρήσετε μέσα σας τη χάρη του Θεού, διαφορετικά η αμαρτία θα εισβάλει χωρίς να το καταλάβετε στην ψυχή η στο σώμα σας και θα διώξει αυτή τη χάρη.

Αλλά εάν από απροσεξία και αμέλεια αφήσετε την αμαρτία να εισβάλει μέσα σας, και ειδικά εκείνο το πάθος προς το οποίο η ασθενής σάρκα σας είναι ιδιαίτερα επιρρεπής και το οποίο σπιλώνει το σώμα και την ψυχή, τότε η χάρις θα φύγει αφήνοντάς σας απογυμνωμένους και μόνους. Τότε θλίψη, σταλμένη για τη σωτηρία και την τελειώσή σας, θα πέσει βαριά πάνω σας, θα σας συντρίψει με λύπη, κατάθλιψη, απόγνωση, ως κάποιον που κρατά το δώρο του Θεού χωρίς την πρέπουσα ευσέβεια προς το δώρο. Βιαστείτε να επαναφέρετε την αγνότητα στην καρδιά σας με αληθινή και ακλόνητη μετάνοια και μέσω της αγνότητας, το δώρο της υπομονής· αφού αυτό το δώρο του Αγίου Πνεύματος επαναπαύεται μόνο στους αγνούς.

Οι άγιοι μάρτυρες έψαλλαν ύμνο χαράς εν μέσω φλογισμένων καμίνων, όταν περπατούσαν πάνω σε καρφιά, σε κοφτερά μαχαίρια, όταν κάθονταν σε καζάνια βραστού νερού η λαδιού. Έτσι και η δική σας καρδιά θα ευφρανθεί όταν με την προσευχή ελκύσετε τη δωρεά της χάριτος και τη διαφυλάξετε με διαρκή προσοχή του εαυτού σας. Τότε η καρδιά σας θα ψάλλει ύμνους εν μέσω συμφορών και τρομερών θλίψεων, δοξάζοντας και ευχαριστώντας τον Θεόν.

Ο νους εξαγνισμένος από το Ποτήριο του Χριστού, προικίζεται με πνευματική όραση· αρχίζει να βλέπει την Πρόνοια του Θεού που αγκαλιάζει τα πάντα, και είναι αόρατη με τα σαρκικά μάτια· βλέπει τον

νόμο της αμαρτίας σε κάθε τι θνητό· βλέπει την απεραντοσύνη της αιωνιότητας οικεία· βλέπει το Θεό στα θαυμαστά έργα Του, στη δημιουργία Του και την επαναδημιουργία του σύμπαντος. Τότε η επίγεια ζωή αρχίζει να φαίνεται σαν ένα σύντομο ταξίδι, του οποίου τα γεγονότα είναι όνειρα, του οποίου οι ευλογίες δεν είναι παρά σύντομες οπτικές απάτες, βραχείες λόγω των επικίνδυνων παρανοήσεων του νου και της καρδιάς.

Τί καρπούς φέρουν οι προσωρινές θλίψεις για την αιωνιότητα; Όταν αποκαλύφθηκε ο Παράδεισος στον Απόστολο Ιωάννη, με ένα αμέτρητο πλήθος φορέων του φωτός, ντυμένων στα άσπρα, εξυμνώντας τη σωτηρία και τη μακαριότητά τους ενώπιον του θρόνου του Θεού, ένας από τους κατοικούντες στη Βασιλεία τον ρώτησε: «ούτοι οι περιβεβλημένοι τας στολάς τας λευκάς τίνες εισί και πόθεν ἡλθον;» «και είρηκα αυτώ»λέει ο Άγιος και θείος Ιωάννης «Κύριε μου, συ οίδας». Τότε ο πρεσβύτερος απάντησε στον Άγιο Ιωάννη ούτοι εισίν οι ερχόμενοι εκ της θλίψεως της μεγάλης, και έπλυναν τας στολάς αυτών και ελεύκαναν αυτάς εν τω αίματι του αρνίου. Δια τούτο εισίν ενώπιον του θρόνου του Θεού και λατρεύουσιν αυτώ ημέρας και νυκτός εν τω ναώ αυτού. Και ο καθημένος επί του θρόνου σκηνώσει επ' αυτούς. Ου πεινάσουσιν έτι ουδί παν καύμα, ότι το αρνίον το άνα μέσον του θρόνου ποιμαίνει αυτούς, και οδηγήσει αυτούς επί ζωής πηγάς υδάτων, και εξαλείψει ο Θεός παν δάκρυον εκ των οφθαλμών αυτών»(Αποκ. ζ' 13-17)

Η απομάκρυνση από το Θεό είναι αιώνιο μαρτύριο στην κόλαση, αιώνια επαφή με τον διάβολο και διαβολικούς ανθρώπους· με φλόγες, πικρό ψύχος, το σκοτάδι της Γέεννας· αυτό είναι η πραγματική οδύνη. Αυτό είναι μαρτύριο τεράστιο, φρικτό και αβάσταχτο. Η απόλυτη παράδοση στην ηδύτητα των επίγειων απολαύσεων οδηγεί σε μεγάλο αιώνιο μαρτύριο.

Το Ποτήριο του Χριστού σώζει από αυτό το μαρτύριο όποιον πιεί απ' αυτό με ευχαριστία και δοξολογία προς τον πανάγαθο Θεό, ο Οποίος μέσω του πικρού Ποτηρίου των προσωρινών θλίψεων εκχωρεί στον άνθρωπο το άμετρο και αιώνιο έλεός Του.